

”Syy lohen heikkoon tilaan on merellä”

● Tornionjoen kalastusmääräys ei tyydytä jokivarren kalastajia. Tornio-Muonionjokiseuran puheenjohtaja Kalervo Aska pitää ratkaisua karmeana.

● Tornionjoen jokivarren kalastajat arvostelevat voimakkaasti Tornionjoen tulevan kalastuskauden kalastusmääräyksiä. Tornio-Muonionjokiseuran puheenjohtaja Kalervo Aska pitää ratkaisua suorastaan karmeana jokivartista ja alueen kalastusmatkailua kohtaan.

Maa- ja metsätalousministeriö tiedotti torstaina, että Tornionjoen lohen kalastusajkaa lyhennetään noin viikolla kauden molemmista päistä. Syy rajoitukseen on lohen erittäin heikko nousu Tornionjokeen viime vuonna. Rajoituksista on sovittu yhdessä Ruotsin meri- ja vesiviranomaisen kanssa.

Askan mukaan ongelma ei ole niinkään kalastusajan rajoituksessa, jota jokiseura ehdotti omassa lausunnossaan itsekin. Ajatuksena oli tehdä kädensuojennus lohen suojelemiseksi, mutta vain siinä tapauksessa, että myös meripyyntiä rajoitetaan.

Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Meripyynti jatkuu Perämeren pohjukassa samalla tavalla kuin vuosi sitten.

– Tämä ei ole mitenkään tasapuolista, Aska sanoo.

Aska huomauttaa, että kalastuselinkeinoja harjoitetaan myös joella, missä kalastusmatkailun taloudellinen merkitys on jo huomattavasti merellä tapahtuvaa ammattikalastusta suurempi.

– Silti tänne ei haluta kehittää kalastusmatkailua, vaikka potentiaalia olisi huikasti.

ASKAN MIELESTÄ on selvää, että syy Tornionjoen lohen heikkoon tilaan on merellä. Viime vuosina lohikiintiöitä on pienennetty, mutta Askan mukaan se ei riitä.

– Vaikka merellä ei olisi kalastettu yhtään lohta, ei kutukantatavoite olisi täyttynyt.

Aska huomauttaa, että meripyyntin rajoittamista kannattivat jokiseuran lisäksi monet muutkin, kuten Luonnonvarakeskus Luke ja Lapin ely-keskus.

– Lohen merikalastus on tullut tiensä päähän, hän sanoo.

Ongelma on siinä, että merellä kantakohtainen pyynti ei onnistu.

Tornio-Muoniojokiseuran puheenjohtaja Kalervo Aska pitää Tornionjoen kalastusmääräystä tulevalle kesälle epäilemättä ja uhkana lohennousun onnistumiselle. – Merikalastus on tullut tiensä päähän, Aska sanoo.

Pyydyksiin ui yhtä lailla vahvojen ja heikkojen lohikantojen yksilöitä. Siksi lohta pitäisi Askan mukaan pyytää vain joilla ja aivan jokisuulla.

MAA- JA metsätalousministeriön neuvotteleva virkamies **Orian Bondestam** sanoo, että Tornionjoen lohen viime vuoden heikot nousumäärät ovat huolestuttavia ja syytä varovaisuuteen on.

Hän huomauttaa, että lohen meripyyntiä on jo rajoitettu monin tavoin muun muassa pienentämällä kiintiöitä. Tämän vuoden kiintiö on jopa historiallisen pieni: 16 661 kappaletta.

Jo vuodesta 2022 lähtien lohen kaupallinen pyynti on ollut kokonaan kielletty Itämeren pääaltaal-

la eli Ahvenanmaan eteläpuolella. Tänä vuonna EU on lisäksi kieltänyt lohen kaupallisen kohdenne- tun pyynnin Merenkurkusta alaspäin.

Päätös on tehty Ruotsin Ljunganjoen heikentyneen lohikannan vuoksi. Syy kannan heikkoon tilaan on ilmeisesti jokin salraus eikä kalastus, Bondestam sanoo.

Suomessa ministeriö pitää kalastuksen täyskieltoa Selkämerellä liian tiukkana, koska tutkimusnäyttö Ljunganjoen lohien pääty- misestä suomalaiskalastajien pyydyksiin on heikkoa. Siksi Suomi on esittänyt rajoitettua tieteellistä pyyntiä alueella ensi kesänä.

– Että saadaan selville, onko siellä näitä Ljunganlohia, Bondestam sanoo.

Lopullista päätöstä asiasta ei vielä ole, mutta se tehtäen lähiaikoina. Mahdollinen pyynti tehtäisiin Selkämeren, Saaristomer- en ja Ahvenanmaan alueen kalastajien normaalin lohikiintiön puitteissa.

– EU:n päätöksen mukaan tieteellistä pyyntiä saa harjoittaa, Bondestam huomauttaa.

Kalervo Askan mielestä Suomi ajaa tieteellistä pyyntiä kuin käärmettä pyssyyn.

– Nimenomaan Selkämerellä on pahimmin sekakantakalastusta, hän sanoo.

Tornionjoen jokisuulla tapahtuva lohen meripyyntiä Suomi halusi rajoittaa enintään kahteen rysään ammattikalastajaa kohden. Tähän Ruotsi ei kuitenkaan suos-

tunut.

Ruotsissa lohenpyynti Perämerellä alkaa kaikilla alueilla yhtä aikaa 17. kesäkuuta ja jatkuu yhteisen kiintiön puitteissa normaalisti vain parin viikon ajan, kunnes kiintiö täyttyy. Rysämääriä ei ole rajoitettu, ja lohikiintiöstä käytetään kilpakalastusta.

Suomessa taas lohen kalastus on jaettu pidemmälle ajalle, kalastajilla on omat kiintiöt, ja yksittäisen kalastajan rysämäärä on rajoitettu.

Bondestamin mukaan Suomi on pyrkinyt talvuttelemaan Ruotsin tässä asiassa omalle linjalleen – toistaiseksi tuloksetta.

SINIKKA PYLKKÄNEN

Tutkija: Lohta on syytä kalastaa mahdollisimman vähän

● Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija **Atso Romakkaniemi** pitää Tornionjoen kalastusmääräystä oikeasuuntaisena. Romakkaniemen mukaan lohenpyyntiä on viisasta rajoittaa nimenomaan kauden alussa, koska näin säästyy vanhimpia ja suurimpia emolohia, jotka nousevat joko ensimmäksi.

Siitä Romakkaniemi ei ole varma, vaikuttaako kalastusajan ra-

joittaminen riittävästi.

– Voi hyvin olla, ettei se riitä, mutta toivotaan parasta.

Romakkaniemen mukaan lohen kutuvaellus oli viime kesänä Tornionjoessa, Simojossa ja koko Pohjanlahdella poikkeuksellisen heikko. Jos tästä vuodesta tulee yhtä heikko, kalastus pitäisi oikeastaan lopettaa lähes kaikkialta, jotta kutukantatavoitteisiin päästäisiin, tutkija sanoo.

Toisaalta nousukalojen määrät vaihtelevat vuosittain, eikä viime kesän perusteella voi tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä tulevasta kesästä.

– Schän tässä on koko ajan ongelma, että on tosi vaikea ennustaa.

Romakkaniemi katsoo, että jo päätetyillä rajoituksilla Suomen ja Ruotsin kalastusviranomaiset ottavat joka tapauksessa kohta-

laisen riskin. Hänen mielestään olisi suositeltavaa, että tänä vuonna lohta kalastettaisiin mahdollisimman vähän sekä merellä että joissa.

– On hyvä varautua siihen, että suunta on huonompaan.

Meripyyntin vähentämisessä Romakkaniemi pitää kiintiöiden rajoittamista parhaana keinona. Jo pitkään suuntauksena on ollut, että kokonaissaaliista yhä

suurempi osa pyydetään joissa ja jokisuulla.

– Näin kalastuksen määrää voidaan säädellä paremmin kanta- kohtaisesti. Toisaalta se tarkoittaa myös, että vastuuta lohikannan hyvinvoinnista on yhä enemmän jokialueen ja jokisuun kalastuksesta vastaavilla tahoilla.

SINIKKA PYLKKÄNEN